

πολαυθάνει ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, τὰ ἐπόμενα πάντε εἶναι τὰ οὐσιωδέστερα καὶ ἀναγκαϊότερα.

1. Σῶμα ὑγιές. Οὐδὲν ἢ ὀλίγον γνωρίζουσι περὶ τῆς ἀξίας τῆς υἱείας, ὅσοι δὲν ἡσθénéσαν ποτε· ἀλλ' οἱ δοκιμάσαντες τοὺς πόνους τῶν νόσων, συναισθάνονται τὸ πολὺτιμον καὶ γλυκὺ τῆς υἱείας.

2. Φρένες σώαι. Ὅποιον ἀνεκτίμητον δῶρον, ἀντὶ νὰ ζῇ τις ὡς τὰ ἄλογα ζῶα, νὰ ἔχῃ τὴν ἰδιότητα νὰ συλλογίζεται καὶ τὴν δύναμιν νὰ συνομιλῇ μετὰ τῶν ὁμοίων του, νὰ ἐννοῇ δ' ἐν μέρει τὴν σοφίαν, τὴν δύναμιν καὶ ἀγαπῇ τοῦ Θεοῦ, αἱ ὁποῖαι φαίνονται εἰς τὴν δημιουργίαν καὶ τὴν κυβέρνησιν τοῦ κόσμου! Πόσον δὲ ἀξιοκατάκριτοι εἶναι οἱ ἐξευτελίζοντες καὶ καταστρέφοντες τὸ θεῖον τοῦτο δῶρον κάμνοντες ἀπρεπῆ καὶ ζωώδη χρῆσιν αὐτοῦ!

3. Ὁνομακαλόν. Ἐν ὅσῳ εἶναι τις νέος ὀλίγον φροντίζει περὶ τούτου, ἀλλ' ἀφοῦ ἀνδρωθῇ, εὐρίσκει, ὅτι ἡ ἀξία του εἶναι ἀνεκτίμητος. Ἐὰν δέ ποτε ἐφθάνος, τὸ μίσος, ἡ συκοφαντία, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον ᾔθελον ἀφαιρέσει ἀφ' ἡμῶν τὸ καλὸν ἡμῶν ὄνομα, ἢ τὸ χεῖριστον, ἂν ἡμεῖς αὐτοὶ ᾔθελωμεν ἀπολέσει αὐτὸ ἕνεκα κακῆς διαγωγῆς, τί δὲν ᾔθελωμεν δώσει διὰ νὰ τὸ ἀνακτήσωμεν! Τὸ νὰ ᾔναι τις μάταιος, ἢ νὰ ἐπιζητῇ δόξαν, τῆς ὁποίας δὲν εἶναι ἄξιος, εἶναι ἀνοησία, ἀλλὰ τὸ νὰ ἐκτιμᾷ καὶ νὰ προσπαθῇ νὰ κερδήσῃ τὴν καλὴν γνώμην τῶν φρονίμων καὶ ἐναρέτων ἀνδρῶν καὶ φρόνιμον εἶναι καὶ ἐπιζήτητον.

4. Συνειδήσις ἀγαθὴ. Χωρὶς νὰ ἔχῃ τὴν συνειδήσιν του ἐλευθέραν ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἀνεῖς θνητὸς δὲν δύναται νὰ ᾔναι εὐτυχὴς εἰς τὸν κόσμον τοῦτον. Συνειδήσις ἐλευθέρη προξενεῖ ἀταραξίαν εἰς τὴν ὥραν τῶν κινδύνων καὶ μεταβάλλει καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον εἰς ὕπνον γλυκὺν καὶ εὐχάριστον.

5. Καλὴ ἐλπίς. Χωρὶς αὐτὴν ὅλα τὰ ἄλλα, οὐδὲ αὐτῆς τῆς καλῆς συνειδήσεως ἐξαιρουμένης θὰ ᾔναι μάταια. Τοιαύτῃ ἐλπίσι περὶ μελλούσης σωτηρίας εἶναι βάλαμον εἰς τὰς λύπας τοῦ βίου, ἰσχὺς εἰς τὰς ἀσθενείας, σκέπη εἰς τὰς ταραχὰς καὶ περιπετείας τῆς ζωῆς καὶ καταφύγιον εἰς τοὺς κινδύνους. Ἡ καρδιά, ἡ ὁποία κατέχει τοιοῦτον θησαυρὸν δὲν φοβεῖται τίποτε.

Διάσημός τις Ἀγγλος πολιτικὸς εἶπε ποτε τοὺς ἐξῆς ἀξιοσημειώτους λόγους: «Ὅλη ἡ πείρα καὶ αἱ γνώσεις, τὰς ὁποίας ἔχω περὶ τῶν πραγμάτων, μὲ φέρουσιν εἰς τὸ συμπέρασμα τοῦτο, ὅτι δηλ. ἡ σπουδαιότης εἶναι ἡ μεγίστη σοφία, ἡ ἐγκράτεια τὸ κάλλιστον ἱατρικόν, καὶ ἡ ἀγαθὴ συνειδήσις ἡ καλλίστη περιουσία.»

Λοιπὸν, τέκνα μου, προσπαθήσατε νὰ ἀποκτήσῃτε τοὺς πάντε τούτους θησαυροὺς καὶ θὰ εὕρητε ἐκ πείρας, ὅτι εἶναι διὰ τὸ καλὸν σας.

Ἱπποκράτης.

Ἱπποκράτης, ὁ διάσημος ἱατρός καὶ συγγραφεὺς τῆς ἀρχαιότητος, ἦτο Κῶος τὴν πατρίδα καὶ Ἕλλην τὴν καταγωγὴν ἔχ πατρός τε καὶ μητρός, ἂν καὶ πολλοὶ ἠμφισβήτησαν οὐ μόνον τὸν τόπον καὶ χρόνον τῆς γεννήσεώς του, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν ὑπαρξίν αὐτοῦ.

Ὁ Ἱπποκράτης ὠνομάσθη πατὴρ τῆς ἱατρικῆς, ὅχι διότι ἦτο ὁ πρῶτος ἱατρός, ἀλλὰ διότι αὐτὸς πρῶτος περιελθὼν τὰ διαφορὰ μαντεία καὶ ναοὺς, συνέλεξε τὰ ἐκεῖ εἰς πίνακας ἐκτεθειμένα φάρμακα καὶ κατέταξεν αὐτὰ κατὰ τρόπον ἐπιστημονικόν, ὥστε ἡ ἱατρικὴ κατέστη ἔκτοτε ἐπιστήμη.

Ὁ Ἱπποκράτης ἦτο ἐμπειρότατος περὶ τὴν διάγνωσιν τῶν ἀσθενειῶν καὶ εἰς τὴν πρόγνωσιν αὐτῶν· οἱ δὲ κανόνες, τοὺς ὁποίους ἀφῆκε περὶ τῶν δύο τούτων μερῶν τῆς ἱατρικῆς, μεθ' ὅλην τὴν πρόοδόν της, εἶναι μέχρι τῆς σήμερον ἀξιώματα ἀλάνθαστα.

Ὁ Ἱπποκράτης ἦτο ὅχι μόνον ἱκανὸς καὶ ἐπιτήδειος ἱατρός καὶ συγγραφεὺς, ἀλλὰ καὶ ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος ἀνὴρ, ἀφιλάργυρος τὸ ἦθος καὶ ἀνεξάρτητος τὸν χαρακτῆρα. Τοῦτου ἕνεκα ἀπέρριψε διαφόρους προτάσεις γενομένας αὐτῷ ὑπὸ βασιλέων νὰ γείνῃ αὐλικὸς ἱατρός των, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ ᾔναι ἐλεύθερος νὰ μεταχειρίζεται τὸν καιρὸν καὶ τὴν ἐπιστήμην του ὑπὲρ τῆς πασχούσης ἀνθρωπότητος.

Ἐὰν οἱ ἱατροὶ ἔμμενον πιστοὶ εἰς τὸν ὅρκον, τὸν ὁποῖον ὁ Ἱπποκράτης προτείνει εἰς πάντα ἱατρὸν, μέγα μέρος τῆς ἐπικρατούσης ἀγυρτείας περὶ τὴν ἐξάσκησιν τῆς ἱατρικῆς δὲν θὰ ὑπῆρχεν ἐν τῷ κόσμῳ.